

Príbeh malého kocúra s veľkým srdcom

OLIVER

Kocúr,
ktorý
zachránil
Vianoce

Sheila
Nortonová

Oliver

Kocúr, ktorý zachránil Vianoce

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.fragment.sk
www.albatrosmedia.sk

Sheila Nortonová

Oliver – kocúr, ktorý zachránil Vianoce – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2016

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS **MEDIA a.s.**

OLIVER

Kocúr, ktorý
zachránil Vianoce

OLIVER

Kocúr, ktorý
zachránil Vianoce

Sheila Nortonová

 FRAGMENT

*Venované spomienkam na Misty, Oscara a Charlieho.
Bola som ich človek a ochotná služobníčka.*

PRVÁ KAPITOLA

Najhoršia noc všetkých mojich deviatich životov sa začala zvyškom ryby. Možno si myslíš, mačiatko, že je to trochu zvláštne. My mačky predsa zbožňujeme ryby a ja som často dostával zvyšky, pretože som býval v hostinci, kde hosťom ponúkali jedlá nazývané *Niečo pod zub*. Problémom v skutočnosti nebola ryba, ktorú som tú noc dostal. Problémom bolo to, čo sa stalo potom, keď som sa vrátil na svoju obľúbenú stoličku pri kozube a zaspal som.

Takže ak chceš, aby som ti ten príbeh vyrozprával, prestaň pobiehať kade-tade a naháňať tú muchu. Je to dlhá historka pre také malé mača, ako si ty, a miestami trochu strašidelná, ale ak si sadneš a budeš pozorne počúvať, možno si z nej vezmeš nejaké ponaučenie. Vidiš, takto je to lepšie.

Kde som to skončil? Ach, áno. Spal som na stoličke, ale z ničoho nič som sa zobudil. Vonku bolo tma – v hostinci to strašne páchlo a niečo ma dráždilo v nose aj krku. Okamžite som pochopil, že je to dym. Rovnaký pach som totiž cítil, keď môj človek George za chladných večerov zapálil oheň v kozube, aby bolo v lokáli útulne. Lenže vždy keď to urobil, dym šiel do komína, a nie do miestnosti ako teraz. Chvíľu som žmúril a snažil sa zistiť, čo sa deje. Samozrejme, v tme zvyčajne vidím vynikajúco, ale z toho dymu ma pálili oči. Po niekoľkých minútach som začal kašľať a dusiť sa. Keď som sa totiž natiahol a zívól, ako to my mačky po prebudení robievame, dym sa mi dostal aj do krku. No

a potom som ich uvidel – vysoké oranžové plamene oblizujúce závesy a iskry padajúce na stoličky.

Vydesene som zvrieskol. Teda rozhodne som sa o to pokúsil, ale výsledkom bolo len úbohé kvíknutie a ďalší záchvat kašľa. Zoskočil som zo stoličky a rozbehol som sa ku schodisku vedúcemu nahor, kde – ako som vedel – vo veľkej spálni s výhľadom do záhrady spal George. Našťastie vždy nechával dvere otvorené pre prípad, keby som sa v noci prebudil a usúdil, že by ho moja spoločnosť mohla potešiť. A tak som vbehol dovnútra, skočil naňho a prešiel mu labkou po tvári, aby som ho zobudil. Zároveň som sa mu snažil čo najhlasnejšie mňaukať do ucha. Napriek kašľaniu a prskaniu sa zdalo, že moja taktika zaberá, pretože George sa posadil a prekvapene sa nadýchol.

„Oliver!“ trochu podráždene zahundral. Celým menom ma zvyčajne volá len vtedy, keď niečo vyvediem. „Čo to, preboha...?“

A potom zrejme zacítil dym, pretože vyskočil z postele a vykrikol: „Panebože! Horí! Horí!“

V dome sme boli len my dvaja, preto som nechápal, na koho volá, ale strašne sa mi uľavilo, že sa zobudil. Schmatol mobilný telefón, ktorý ležal na nočnom stolíku, a z háčika na dverách strhol župan. Bežal som pred ním po odpočívadle a potom dolu po schodoch. Keď som videl, ako sa oheň rozšíril, prepadla ma hrôza. Plamene stúpali dohora po drevenom zábradlí, chrlili iskry a valil sa z nich čierny dym. Zbehol som po schodoch, akoby som mal v päťkách párik dobermanov.

„Von, Oli, rýchlo!“ skríkol George a začal kašľať rovnako ako ja.

Keď odomkol hlavný vchod do hostinca, zvonka sa do

miestnosti nahrnul studený vzduch a celý lokál odrazu vybuchol. Keď sa schodisko zrútilo, ozvala sa taká príšerná rana, že som vytrielil z dverí a utekal som cez parkovisko pod krík na opačnej strane, hneď vedľa cesty. Videl som Georgea, ako v pásikavom pyžame s županom v ruke vybehol von, potom župan odhodil, vyťukal číslo na mobile a zahulákal doň: „Horí! Horáreň! Hostinec horí!“

Zostal som pod krikom, triasol som sa od strachu a sledoval som, ako sa plamene šíria na strechu hostinca. Videl som, ako drevený sklad vedľa kuchyne so zasyčaním vzbĺkol, potom plamene zachvátili plot a začali oblizovať nejaké veľké sudy zoradené vedľa seba za susediacim komunitným centrom. A potom sa odrazu ozvalo prenikavé zadunenie, ktoré ma vydesilo na smrť. Vyzeralo to, akoby sa oheň zbalil do oranžovej gule a tá ožiarila celú oblohu.

Chvíľu som zostal ochromený od hrôzy. Myslel som si, že je to koniec prinajmenšom jedného z mojich životov. Z domov vybiehali ľudia a kričali, pretože hľadali Georgea. Potom mu pomohli obliecť župan a zabalili ho do deky, akoby od tých plameňov nebolo aj tak dosť horúco. A aby tej hrôzy nebolo málo, po ulici sa k nám rútili dve obrovské hasičské autá s kvíliacimi sirénami a vošli na parkovisko tesne okolo kríka, kde som sa schovával. Vedel som, že by som mal zostať na mieste, aby som sa uistil, že je George v poriadku, ale mačací inštinkt mi povedal, že musím odtiaľto čo najrýchlejšie zmiznúť. Na to, že som opustil svojho človeka a domov, nie som práve hrdý. Jednoducho som zdupkal.

Keď som sa konečne zastavil, bol som uprostred lesa na opačnej strane ulice. Pozrel som sa pomedzi stromy naspäť,

ale hostinec, dokonca ani plamene som už nevidel. Stromy boli vysokánske a rástli blízko pri sebe a ja som si uvedomil, že som sa ocitol oveľa hlbšie v lese, než kedykoľvek predtým. Srdce mi ešte vždy šialene búšilo z prežitého šoku, ale aj z toho, ako rýchlo som bežal. Naklonil som hlavu nabok a pozorne som sa započúval, no zachytil som len šumenie vetra v korunách a sovu húkajúcu v diaľke. Vonku bolo strašne zima a ja som sa ľutoval, že som celkom sám a navyše uprostred lesa. Túžil som byť opäť na svojej stoličke, stčený na pohodlnom vankúšiku, kde by som spal a sníval svoj obľúbený sen o tom, ako chytám myši. Lenže na to, aby som sa vrátil, som bol príliš vydesený.

Ako som tam sedel, počúval šumenie vetra a húkanie sovy a triasol sa ako osika, odrazu sa od hostinca ozvala ďalšia obrovská rana. Všetky vtáky, ktoré spali na stromoch, vzlietli do vzduchu, vrieskali od hrôzy a mňa opäť premohol mačací inštinkt. Vyšplhal som sa na najbližší strom, rovno na jeden z najvyšších konárov, a držal som sa ako kliešť, pretože vietor so mnou hádzal z jednej strany na druhú.

Keď vyrastieš, zistíš, že najlepší spôsob, ako sa vyrovať so stresujúcou situáciou, je čo najrýchlejšie utiecť pred nebezpečenstvom a potom zaspáť. Počul som, ako sa ľudia občas bavia o tom, že nemôžu spať. Vraj sa to stáva, keď majú nejaké starosti. Tento stav mačacia komunita našťastie nepozná. Z toho príšerného šoku, ktorý som zažil, som bol taký unavený, že len čo som sa pohodlne uvelebil na konári, ledva som udržal oči otvorené. Ďalšie rany sa neozvali, a hoci som z vrcholu stromu videl v diaľke na oblohe hrozivú červenú žiaru – tým smerom, kde stál môj úbohý hostinec –, postupne slabla a slabla. Aj vietor sa

trochu utíšil a konár sa pohojďával miernejšie. Ten pohyb mi pripomínal chvíle, keď som podriemkaval na starom hojdacom kresle v zadnej miestnosti hostinca. Zatvoril som oči a snívalo sa mi, že po mňa prišiel George a nesie ma domov.

Keď som sa zobudil, bolo svetlo a vtáky spievali. Vstal som a dôkladne som sa natiahol – celkom som zabudol, kde som, a skoro som spadol zo stromu. Našťastie som okamžite vystrčil pazúry, takže som chvíľu visel z konára, kým sa mi podarilo vyšplhať späť hore. Otriasol som sa a automaticky som sa začal umývať, aby som vtákom, ktoré ma možno pozorovali a vysmievali sa z môjho osudu, dokázal, že nie som ani trochu vykoľajený a znepokojený z toho, ako hlúpo som vyzeral. A potom, uprostred očisty, som sa pozrel na zem a uvidel som ju. Líšku.

Mačiatko, pochybujem, že si dosť staré na to, aby si už stretlo líšku, takže ti to vysvetlím. Ak si myslíš, že psy sú hrôzostrašné, ešte si nič nevidelo. Líšky dokonca ani nemajú ľudí, ktorí by sa o ne starali ako o psy! Patria k našim najhorším nepriateľom, sú skoro rovnako nebezpečné ako autá. Tie sa však väčšinou pohybujú po cestách, takže vieme, ako sa im máme vyhnúť. Lenže líšky sa k tebe prikradnú. Dostanú sa do záhrady a dokonca sa prechádzajú po uliciach rovnako ako my. Keď ťa zahliadnu, začnú ťa prenasledovať. Tie svoje veľké usmievajúce sa tlamy majú otvorené dokorán, takže vidíš ich strašidelné ostré zuby. Existuje len jeden spôsob, ako im uniknúť – vyliezť na najbližší strom. Zaiste si teda dokážeš predstaviť, ako sa mi zježili chlpy od hrôzy, keď som zbadal, že na mňa zdola zíza toto vrčiace stvorenie. Ale vedel som, že som na tom najlepšom mieste. Líška za mnou nemohla. Mal som z toho

takú radosť, že som sa pred ňou začal trochu predvádzať. Ohol som chrbát do oblúka, syčal som na ňu a prskal – až som zase skoro stratil rovnováhu, a tak som usúdil, že predstieranie statočnosti nestojí za to, aby som spadol zo stromu a pristál líške na chrbte.

Znovu som si teda sadol na konár, labky som natiahol pred seba a vystrčil som hlavu, aby som mohol líšku sledovať. Očividne bola čoraz naštvanejšia, že sa nemôže vyšplhať hore a zahrdúsiť ma. Nervózne pochodovala pod stromom, obchádzala kmeň najprv jedným smerom a potom zase opačným. Celý ten čas zo mňa nespustila oči a na škarovej tvári mala rovnaký výraz ako ja, keď predo mňa George postaví misku plnú jedla.

V duchu ma premkol strach. Ak sa mi na konári pokĺzne labka, líška ma bude mať na obed. Lenže po tom, čo celú večnosť obchádzala okolo stromu, na moju veľkú úľavu sa to hlúpe zviera zrejme unavilo. Lahlo si na zem, stočilo sa do kľbka ako šteňa a zaspalo. Na chvíľu som bol v bezpečí. Usúdil som, že najlepšie bude znovu si schrupnúť.

Keď som sa prebudil a videl, že líška je ešte vždy pod stromom, uvedomil som si tri veci, všetky naraz. Po prvé: neraňajkoval som a mám obrovský hlad. Po druhé: neviem, ktorým smerom sa nachádza môj domov; stratil som pachovú stopu a na oblohe už nie je červená žiara ani dym, podľa ktorých by som sa mohol orientovať. A po tretie: kým líška neodíde, som v pasci. Ak sa pokúsim preskočiť na iný strom, bude ma prenasledovať. Nemôžem sa vrátiť na zem, kým neodkráča. A naozaj sa netvárila, že by to chcela v najbližšom čase vzdať.

Myslel som na Georgea, na svoju stoličku, na útulný hostinec a na svoju misku plnú šťavnatého kuracieho alebo

rybacieho mäsa a nemohol som si pomôcť, mačiatko. Ver mi, aj dospelé kocúry niekedy plačú. Sedel som na konári a zúfalo som mraučal, zatiaľ čo líška podo mnou si oblizovala pysky a nechutne slintala. Vtedy mi napadlo, či ešte vôbec niekedy uvidím Georgea alebo svoj domov.

DRUHÁ KAPITOLA

Ochladilo sa a začalo sa stmievať, keď vtom som začul nový zvuk. Ani som sa nepohol, uši som mal vztýčené a pozorne som počúval. Znelo to ako hudba, ale inak. Aj líška si sadla, nervózne sa rozhliadala a potom sa z ničoho nič dlhými skokmi rozbehla preč. Cestou sa obzrela a vrhla na mňa nahnevany pohľad. Zvuk sa blížil. Čakal som s hlavou naklonenou nabok a snažil som sa spomenúť si, kde som ho už počul. A potom mi zaplo! Pískanie! Tak sa to volá. Ľudia to robia tak, že našpúlia ústa do smiešneho tvaru a vyfúknu vzduch. Vznikne akási melódia, ktorá nie je vždy pekná.

Konečne som začul kroky pískajúceho muža, šuchotajúce na suchom lístí ležiacom na zemi. O chvíľu som ho zbadal, len pár stromov od seba, ako sa svižným tempom blíži po cestičke. Ak hneď nevykríkнем, o chvíľu ma už nebude počuť – ľudia totiž nemajú veľmi dobrý sluch. Lenže je to niekto, komu môžem dôverovať? Ľuďom som veľmi neveril, najmä nie cudzím mužom – ale ten príbeh ti poviem inokedy. Tentoraz som však nemal na výber a okamžite som sa rozhodol. Ak píska, tak asi nemá zlú náladu. Už predtým som si všimol, že ľudia to robievajú, keď sú veselí. Preto som sa na konári znovu postavil a začal som čo najhlasnejšie mňaukať.

Chlapík prestal písať, zastal neďaleko môjho stromu a bez pohnutia sa rozhliadal. Len o kúsok ďalej stála líška a dívala sa našim smerom, no dúfal som, že nebude riskovať

návrat, keď je tam ten muž. Myslím, že líšky nemajú rady ľudí. V mačacom folklóre sa tradujú príbehy – ale môžu byť, samozrejme, vymyslené –, že ľudia kedysi dávno jazdievali po lesoch na koňoch, trúbili na rohy a pomocou psov lovili líšky. Znie to trochu neuveriteľne, ale u niektorých ľudí by som sa ničomu nečudoval. V každom prípade som kričal a mňaučal, aby som upútal jeho pozornosť. On tam stál a so zmäteným výrazom na tvári sa pozeral hore, dolu a všade okolo seba. Ako vravím, ľudia nemajú zvlášť dobrý sluch, ale našťastie ma nakoniec zbadal. Vďaka tomu, že priateľsky prehodil: „Zdravím ťa tam hore,“ sa mi trochu uľavilo a usúdil som, že mu hádam môžem dôverovať.

Celý čas, ako sa blížil k môjmu stromu, sa mi prihováral, usmieval sa, nazýval ma „peknou mačičkou“ a pýtal sa, či som na strome uviazol. Aj keď som bol veľmi rád, že sa správa tak priateľsky, cítil som sa trochu trápne, ako si iste dokážeš predstaviť. Uviaznuť na strome, preboha! Mohol by si myslieť, že som neskúsené mačiatko ako ty. Chcel som mu povedať, že keby používal oči, všimol by si, že v kroví sa schováva odporná vrčiaca líška a z bezpečnej vzdialenosti nás pozoruje. Inak by som z toho stromu zliezol sám, v pohode, veľká vďaka!

Musím priznať, že ten chlapík sa vedel veľmi dobre šplhať. Bol mladý, chudý, a keď liezol hore, šikovne používal predné tlapy. Ustavične hovoril veci ako: „Nič sa neboj, cica, pekne sed' a nezmätkuj.“ Keď bol skoro pri mne, natiahol pažu a schmatol ma tak prudko, až som od ľaku skoro spadol z konára. Nechal som ho, aby ma cestou dolu niesol, čo bolo pre nás oboch trochu nepohodlné, ale chcel som, aby líška videla – ak ma ešte sledovala –, že mám ochrancu. Len čo sme boli takmer dolu, zoskočil som na

zem, ale zostal som stáť pri svojom záchrancovi a prejavoval som mu vďačnosť tak, že som priadol a obtieral sa mu o nohy. Pozrel na mňa s pobaveným výrazom.

„No dobre, už môžeš bežať domov!“

Ďalej som priadol a obtieral sa mu o nohy. Sledoval ma o niečo dlhšie.

„Čo sa deje? Ty si sa stratil?“

Hurááá! Pochopil to. Začal som priasť ešte hlasnejšie. Znovu ma vzal do náruče a pozrel sa na malý pliešok na mojom obojku.

„Oliver,“ prečítal nahlas. „A nijaká adresa, len telefónne číslo.“ Vytiahol z vrecka mobil, poklepal po ňom a vzdychol si: „Nie je tu signál. No, radšej ťa vezmem k sebe domov, Oliver, dám ti trochu mlieka a potom sa pokúsím...“

Zmienka o mlieku mi pripomenula, že som neskutočne hladný aj smädný, a keď sa zohol, aby ma opäť zdvihol, prakticky som mu skočil do náručia. Dospel som k názoru, že sa mi páči. Hádám je dobrý ako George. Lenže vzápätí som stúpil od hrôzy, lebo schytil batoh, ktorý si odložil pod stromom, a dosť nešikovne – hlavou dopredu, takže mi skoro pricvikol chvost do zipsu, keď ho zatváral – ma doň strčil. Nahlas som protestoval. Okamžite som mu prestal dôverovať. Ale keď zdvihol batoh zo zeme, ďalej sa mi prihováral cez otvor navrchu.

„Prepáč, Oliver, ale v tom batohu to bude pre teba bezpečnejšie. Bojím sa, že mi vyskočíš z rúk a utečieš, keď prídeme k ceste. A tam by ťa mohlo zraziť auto. Ja viem, ja viem!“ povedal, keď som sa ďalej sťažoval. Bolo to také nedôstojné! A to nehovorím o tom, že sa mi vrátili niektoré strašné spomienky. „Hneď tam budeme. Snaž sa upokojiť a správaj sa ako dobrý kocúrik.“

Takže som sa musel trmácať v batohu, zatiaľ čo on kráčal a zase si pritom pískal. Batoh smrdel a bol nepohodlný, pretože na dne ležali kúsky vetvičiek, a cesta trvala celú večnosť. Konečne som podľa hluku dopravy spoznal, že sme vonku z lesa, a zanedlho som začul, ako môj záchranca odomyká dvere. Keď ich za nami zavrel, opatrne položil batoh na podlahu a zvolal:

„Ahoj! Nicky, si doma?“

Potom sa ozval iný hlas – podľa zafarbenia patrilo mladej žene.

„Ty si rýchlik! Práve som sa vrátila z obchodu. Priniesol si nejaké drevo?“

„Nie, prepáč.“ Cítil som, že znovu zdvihol batoh. „Pozri, čo som namiesto toho našiel.“ Začal rozopínať zips a ja som sa chystal vyskočiť a schovať niekde v kúte, kým sa neuistím, že som na bezpečnom mieste, nech je to kdekoľvek. Lenže odrazu sa zarazil a spýtal sa: „Sú všetky dvere a okná zatvorené?“

„Jasné, že sú! Vonku mrzne! Čo tam, preboha, máš?“

Batoh sa otvoril a ja som vystrelil von – rovno na závesy na najbližšom okne.

„Mačka!“ zhíkla žena. „Odkiaľ ju máš, Daniel? Prečo si ju priniesol domov?“

„Je to kocúr a uviazol na strome! Zložil som ho a on chcel zostať so mnou. Myslím, že sa stratil. Na obojku má známku s menom a telefónnym číslom, ale v lese nebol signál, tak mi napadlo, že ho radšej vezmem so sebou domov.“

„Chudáčik!“ povedala žena a pozrela sa na mňa, pretože už zrejme prekonala šok z toho, že ma videla šplhať sa po závesoch. „Vyzerá vydesene. No tak, kocúrik – Dan, ako sa volá?“

„Oliver. Je úžasne prítulný. Oliver, poď dolu,“ dodal milým hlasom, ktorý sa mi tak páčil. „Dám ti trochu mlieka.“

Super! Zomieral som od smädu. Zoskočil som na zem a nasledoval ho do kuchynky, kde mi nalial plnú misku mlieka. Okamžite som sa doň pustil a misku som dočista vylízal.

„Tuším je hladný,“ vyhlásil. „Neviem, ako dlho trčal na tom strome. Máme mu dať čo jesť, Nicky?“

Žena začala vyťahovať z nákupnej tašky konzervy a ukladala ich na pracovný pult.

„Máme tu nejaké sardinky,“ pochybovačne odvetila. Sardinky! Jasné, sem s nimi! Okamžite som sa jej začal motať okolo nôh a čo najhlasnejšie som priadol. „Ale tie sme mali mať na večeru,“ dodala potichu.

„Môžeme si dať niečo iné, nie? Tam vidím fazuľu v paradajkovej omáčke. Len čo Olivera nakrmíme, zavolám jeho majiteľovi. Veď ide len o jednu večeru.“

Ustarostene sa na seba pozerali. Dupal som, v čom je problém. Tie sardinky som naozaj chcel!

„Tak dobre,“ súhlasila nakoniec mladá žena menom Nicky a začala otvárať konzervu. Z tej vône som skoro omdlel od hladu aj túžby. „Tu máš, Oliver.“ Položila misku na podlahu a ja som sa vrhol na jedlo. „Preboha, Dan, musí mať príšerný hlad,“ dodala so smiechom. „Priam by som povedala, že ešte väčší než my.“

Zatiaľ čo som hltal sardinky, kútikom oka som zahliadol, že ju objal okolo pliec a pobožkal. To bolo dobré. Videl som to robiť ľudí, ktorí sedeli v hostinci, a väčšinou to znamenalo, že sú šťastní.

„Prepáč mi to drevo,“ ozval sa Dan. „Zájdem poň neskôr.“
„Nie, už je päť hodín a stmieva sa. Nechaj to na zajtra,

pôjdem s tebou. Spolu ho prinesieme viac. Naozaj si myslím, že si nemôžeme dovoliť zapnúť kúrenie.“

„Ja viem. Koľko stál dnešný nákup?“

„Celkom sa to dalo. Mäsiar mal lacné mleté mäso a aj čaj s maslom som kúpila so zľavou.“

„Výborne!“ Znovu ju pobožkal. „Zvládneme to, Nicky. Keď sa nám podarí prežiť zimu, situácia sa zlepší.“

Stáli tam v objatí a pozorovali ma, kým som nedojedol. Mal som dojem, že sa im páčim, ale zároveň chceli, aby som sa čo najskôr vrátil domov. Sotva som prehltol poslednú sardinku, Daniel ma vzal do náručia, nahlas prečítal telefónne číslo na mojej identifikačnej známke a Nicky ho vyfukala do mobilu.

„Nikto to neberie,“ oznámila po chvíli.

„Majiteľ asi nie je doma. Zrejme hľadá Olivera!“ skonštatoval Daniel, ale Nicky sa nezasmiala.

„Nemôžeme si ho nechať,“ povedala.

„Ja viem. Samozrejme, že to viem.“ Pohladkal ma a ja som zavrnel. Jasné, chcel som sa vrátiť k Georgeovi, ale bol som najedený, v bezpečí a teple a pokojne by som zaspal Danielovi v náručí. Mal som za sebou príšerný zážitok s líškou, predtým tá trauma z požiaru...

Požiar! Keď som si naň spomenul, zamraučal som a úzkostlivo som šklbol chvostom. Chudák George! Môj úbohý hostinec. Mám vôbec domov, kam sa môžem vrátiť? Chcel som láskavému Danielovi a Nicky vysvetliť, že číslo na mojej známke možno patrí telefónu, ktorý leží v spálených troskách budovy, kde už nikto bývať nemôže.

„Zdá sa mi vystresovaný,“ podotkla Nicky a pohladkala ma po hlave. „Možno máš pravdu, mohol sa majiteľovi stratiť už dávno. Ale nie je vychudnutý.“

Vzal som to ako poklonu.

„Neskôr skúsime na to číslo zavolať znovu,“ vyhlásil Daniel. „Určite ho bude niekto hľadať. Je naozaj krásny a zdá sa, že sa oň dobre starali.“

Vedel som, že je to človek, ktorému môžem dôverovať. Vyznal sa v mačkách. Keď ma položil na pohovku, spokojne som priadol a po chvíli som tvrdo zaspal.

TRETIA KAPITOLA

Zobudil ma iný hlas – zvláštny mužský hlas. Okamžite som bol v strehu, uši vztýčené, pripravený na útek. Ten hlas znel priateľsky, ale jeden nikdy nevie...

„Ja viem, čo je to za kocúra!“ Ten hlas patril ďalšiemu mužovi, veľkému, zarastenému. Nepáčil sa mi. Keď sa priblížil, varovne som naňho zavrčal, ale on sa rozosmial. „To je Oli z Horárne. Určite ho poznáte. Všetci v dedine ho poznajú.“

Daniel s Nicky si vymenili smutné pohľady. „Nikdy sme tam neboli,“ vysvetlil Daniel.

„Aha. No, zrejme tu nebývate dlho. Oli patrí Georgeovi, majiteľovi hostinca. Doparoma, veď on tuším teraz nemá kam ísť! Určite viete, čo sa stalo s hostincom, alebo nie?“

„Ach áno, samozrejme!“ vyhrkla Nicky. „Ten požiar!“

„Áno, je vraj celkom zničený,“ povedal Daniel. „A komunitné centrum nevyzerá o nič lepšie.“

„No, hasičom sa podarilo uhasiť oheň skôr, než celkom zhorelo, ale máte pravdu, hostinec aj centrum budú bohvieako dlho mimo prevádzky.“ Pohladel si zarastenú bradu a vážne sa na mňa zahľadel. „Zaujímalo by ma, prečo George nevzal kocúra so sebou, keď odišiel.“

Odišiel? Odišiel?! Posadil som sa, neschopný uveriť vlastným ušiam. George by bezo mňa neodišiel!

„Kam odišiel?“ spýtal sa Daniel.

„K sestre do Londýna. Nemá totiž iných príbuzných. Ponúkla mu, že u nej môže bývať, kým nebude hostinec

opravený. Určite sa nevráti skôr než za niekoľko mesiacov. Poistovňa bude musieť rekonštrukciu, samozrejme, zaplatiť, ale veď viete, ako dlho to môže trvať.“

„Chudák. Prišiel o strechu nad hlavou aj o živobytie,“ poznamenala Nicky s ustarosteným výrazom.

„A o svojho kocúra,“ dodal veľký muž a kývol na mňa. „Mali by sme mu dať vedieť, že ste ho našli.“

„Snažili sme sa, už dva razy. Volali sme na číslo, ktoré má Oli na známke, ale nikto to nebral,“ vysvetlil Daniel.

„Čo je to za číslo? Počkajte, pozriem sa.“ Veľký muž sa za mnou natiahol. V panike som zamraučal, zoskočil som z pohovky a bežal som sa schovať za závesy. Všetci sa rozosmiali. Fakt som nechápal, čo na tom bolo na smiech. Pomaly som toho muža spoznával. Bol zo skupinky, ktorá chodila často do hostinca. Vždy sa správali hlučne, pili litre piva a hrali hru nazývanú domino, pri ktorej strašne kričali a smiali sa. Vždy som sa im snažil pratať z cesty. Teraz sa mi ten chlapík zdal v pohode, ale ako som povedal, cudzím mužom neverím, kým ich lepšie nespoznám.

„Počkaj, Martin, ja ho prinesiem,“ ponúkol sa Daniel. „Zdá sa, že si na mňa zvykol. Našiel som ho v lese.“ Zdvihol ma zo zeme a ukázal mu moju identifikačnú známku.

„To je číslo do hostinca,“ okamžite oznámil Martin. „Na to sa už nedovoľáte! Budete potrebovať číslo na Georgeov mobil. Mám ho – volám mu naň, keď organizujeme turnaj v domine.“ S povzdychom vytiahol z vrecka mobilný telefón a začal vyfukávať číslo. „Nejaký čas sa nebudeme mať kde schádzať. Rezervovali sme si v hostinci aj stôl na vianočnú večeru. Ale to je v tejto situácii vedľajšie...“ Odrazu sa odmlčal a potom zvolal do mobilu: „George? Tu je Martin. Je mi ľúto, čo sa stalo, kamoš. Ako to zvládaš?“

Daniel ma položil späť na pohovku vedľa Nicky, a zatiaľ čo ma hladila, všetci sme počúvali, ako Martin opisuje Georgeovi, že ma našli živého a zdravého na strome. Bol som nešťastný, že môj človek, môj najlepší priateľ na celom svete, je na druhom konci telefónu, ale ja ho nevidím a dokonca ani nepočujem. Niekoľko ráz som smutne zamňaukal.

Nicky ma pohladila intenzívnejšie a zašepkala: „Chudáčik Oliver.“

Pomyslel som si, aké som mal šťastie, že som narazil na ňu a na Daniela. Veď som mohol skončiť ako večera pre líšku, takže by som sa vážne nemal veľmi ľutovať.

„Myslíte, že by ste si mohli Olivera nechať, kým si George dá trochu život do poriadku?“ spýtal sa Martin, keď sa s Georgeom konečne rozlúčil.

Nicky s Danielom sa na seba zúfalo pozreli.

„To znamená na ako dlho?“ spýtal sa Daniel. „Nechápte ma zle, ale myslel som si, že George si poňho hneď príde.“

Aj ja. Totiž, vyzerali ako dobrí ľudia a zdalo sa, že ma majú radi. Ale bolo mi smutno za Georgeom a desila ma predstava, že ma možno už nechce naspäť. Vari som ho niečím nahneval? Urobil som, čo bolo v mojich silách – šiel som hore, zobudil som ho a varoval pred ohňom. Nič viac som urobiť nemohol.

„Nepríde,“ povedal Martin. „Podľa toho, čo hovoril, je v zložitej situácii. Jeho sestra je veľmi milá, že ho vzala k sebe a tak. Ale býva na hlavnej ulici, zrejme v rušnej časti Londýna, a George tvrdí, že Oliver nie je zvyknutý na hustú premávku. Celý čas by mal obavy, že mu ujde a niečo ho zrazí. A tak mu napadlo, či by sa o Olivera zatiaľ nemohol starať niekto z dediny.“

Pri predstave hustej premávky som vydesene zamraučal. Bola to pravda, naozaj som sa bál áut. Po uliciach tu v dedine ich zväčša veľa nejazdilo, ale kúsok od hostinca viedla široká hlučná cesta. Počul som, že ľudia ju nazývajú obchvat a tvrdia, že v dedine býval oveľa väčší pokoj, kým ju vybudovali – ja som z nej však mal strach a nepribližoval som sa k nej.

„Nielen to,“ pokračoval Martin. „Jeho sestra totiž trpí alergiou na mačky. Najhoršia je pre ňu mačacia sršť.“

No jasné – alergia. Už som o nej počul. Raz prišla do hostinca pani, začala v kuse kýchať, a keď ma zbadala, stihla sa medzi kýchaním rozčuľovať, že mačky by mali byť pre svoje chlpy a ľudskú alergiu v hostincoch zakázané. George bol k nej veľmi milý. Mrzelo ho, že pani mojou vinou kýcha, ale vysvetlil jej, že hostinec je môj domov, preto nemôže čakať, že zostanem vonku. Potom jej navrhol, aby si sadla do inej miestnosti (kde sa podáva jedlo a kam mám zakázaný vstup), kde to určite bude v poriadku. Lenže ona s nahnevaným výrazom odišla a už sa nevrátila.

„Preboha,“ hlesla Nicky. Znovu sa pozrela na Daniela, on na ňu a obaja mali kútiky úst otočené nadol. Nicky ma hladila, a tak som vedel, že ma má stále rada. No zdalo sa mi, že je tam nejaký problém.

„Nemôžeme si ho nechať,“ zamumlal Daniel s previnilým výrazom. „Proste, aby som bol úprimný...“ Mierne očervenel a zdalo sa, že sa mu nechce pokračovať.

„Nemôžeme si ho dovoliť,“ vyhrkla Nicky. „Veľmi nás to mrzí. Je nám trápne o tom hovoriť, ale sotva máme sami na jedlo. Nájom... doprava...“

„Samozrejme, chápem,“ povedal Martin a prešliapol z jednej nohy na druhú, ako to ľudia robia, keď sú v rozpa-

koch. „V tejto dobe sa každému žije ťažko a za to môže tá prekliata vláda, banky, ekonomická situácia...“ Odmlčal sa a potom náhlivo dodal: „Veď ho pokojne môžem vziať k nám.“

Znovu som stuhol, pripravený vyšplhať sa po závesoch hore. S týmto človekom nikam nepôjdem. Zatiaľ som mu neveril. Mal veľmi silný hlas, veľmi červenú a zarastenú tvár a strašne veľké predné tlapy. Pozrel som sa na peknú Nicky a nešťastne som zamňaukal, ale zdalo sa, že ma nevníma.

„Ste si istý?“ spýtala sa. „Veď máte so Sarah dve deti a... nie je to priskoro po Čertíkovi?“

Čertík? Kto je Čertík a čo s tým má spoločné? Znovu som zamňaukal. Doliehal na mňa čoraz väčší strach.

Martin na okamih zosmutnel. Potom zľahka pokrčil plecami a všimol som si, že sa snaží usmievať.

„Podľa mňa by to dievčatám naopak pomohlo vyrovnať sa s jeho odchodom. Mať v dome inú mačku by mohlo byť presne to pravé. Samozrejme, nejakú si aj tak chceme zaobstarať. Len sme ešte nemali čas o tom premýšľať.“

Takže Čertík bol kocúr a podľa všetkého sa mu niečo stalo. A Martin bol preto smutný. Prestal som mňaukať a ešte raz som sa naňho pozrel. Ak už niekedy mal mačku a chýba mu, určite nemôže byť zlý.

„Rozhodne máme v dome viac miesta a aj záhradu,“ pokračoval a tentoraz mal veselší hlas. „A dievčatá by sa s ním mohli hrať.“

Jasné, že mi bolo ľúto Čertíka, ktorému sa niečo stalo. Ale aby som bol úprimný, ulavilo sa mi, že u susedov nebude iná mačka, ak tam pôjdem. Ide o to, mačiatko, že niektoré kocúry sa občas správajú smiešne a súvisí to s tým,

čo nazývajú svojim teritóriom. Značkujú si ho, aby vymedzili svoje hranice, a správajú sa agresívne, keď na ich územie vkročí iná mačka, aj keď len omylom. Tak sa začína väčšina šarvátok. Nechápem to – osobne dávam prednosť pokojnému životu.

„Dobre,“ práve povedala Nicky a ďalej ma hladkala. Vyzerala smutne, z čoho som usúdil, že by veľmi chcela, aby som u nich zostal. „Asi to bude lepšie aj pre Olivera, pretože my sme obaja celý deň v práci. Mohol by sa tu cítiť osamelý. Viete určite, že s tým Sarah bude súhlasiť?“

„Jasné, že bude. Sarah má slabosť na zvieratá.“

Aj toto sa mi páčilo. Začal som mať dojem, že nakoniec by mohlo byť fajn ísť s Martinom. No aj tak som sa strhol, keď sa po mňa natiahol. Tentoraz sa rozosmiala Nicky.

„Martin ti neublíži, Oliver,“ povedala a zdvihla ma z pohovky. „No tak, odnesiem ťa vedľa, dobre? Sarah sa ti bude páčiť. A deti tiež.“

Deti. Ľudské mačiatka. To by mohlo byť zaujímavé. Často som sledoval, ako sa hrajú na námestíčku pred hostincom. Možno by sa hrali aj so mnou. Aspoň by mi rýchlejšie ubiehal čas, kým si po mňa príde George.

Susedný dom bol celkom iný než príbytok Nicky a Danieľa. Niežeby som mal čas ten ich preskúmať, ale obývacia izba bola maličká a kuchyňa, kde som jedol, nebola oveľa väčšia než kutica na odkladanie čistiacich potrieb v hostinici. A keď som visel na závesoch, pátral som po záhrade, ale nijaká tam nebola; len kúsok dlažby so sušiacom na bielizeň, ktorý sa vo vetre otáča dookola. Keď ma Nicky pri niesla do domu Martina a Sarah, cez veľké sklenené dvere na konci obývacej izby som hneď zbadal záhradu. Bolo

v nej veľa peknej trávy, kríkov – skvelých na schovávačku – a dokonca niekoľko podobných hojdačiek, aké mali deti na námestí. V záhrade sa naháňali dve dievčatká zaba-bušené v kabátoch a čižmách. Zdalo sa, že sa dobre bavia, a ja som sa veľmi túžil k nim pripojiť. Lenže Nicky si sadla za stôl, položila si ma na kolená a Martin vysvetlil Sarah, čo sa stalo.

„Chudáčik Oliver!“ povedala, keď si vypočula príbeh o Georgeovi, hostinci a sestre s alergiou. Bola to milo vyzerajúca žena s dlhými svetlými vlasmi, ktorá sa na mňa stále usmievala. „Samozrejme, že u nás môže zostať. Dievčatá budú nadšené. A súhlasím s tebou, že nám to pomôže vyrovnať sa s odchodom Čertíka.“

„Keby bol nejaký problém, vezmeme si ho naspäť. Neja-ko si poradíme,“ ustarane poznamenala Nicky. „Veľmi rada by som si ho nechala, lenže...“

Vyzerala tak smutne, že si nemôžu dovoliť živiť ďalší krk, až mi jej bolo vážne ľúto. Jemne som jej oblizol ruku a obtrel som si hlavu o jej líce.

„Padli ste mu do oka, však?“ spýtala sa Sarah. „Viete čo? Mohli by sme sa oňho starať spoločne, až kým sa George nevráti. My mu, samozrejme, budeme dávať jedlo, to nie je problém. Som totiž na voľnej nohe, takže bývam skoro celý deň doma. No stavím sa, že Oliver sa k vám bude chodiť maznať.“

Zdalo sa, že jej návrh zlepšil Nicky náladu. A mne tiež. Vážne to vyzeralo, že mám šťastie! Nie jeden náhradný do-mov, ale hneď dva! Aj keď žiaden z nich, samozrejme, ne-bude taký úžasný, ako keby som žil s Georgeom v hostinci. No musel som byť jednoducho statočný a vyťažiť z toho maximum. Kopa mačiek bola na tom oveľa horšie než ja.

A ja sám som zažil podstatne ťažšie chvíle, keď som bol malý, dokonca ešte mladší než ty. Ale ako som už povedal, to je iný príbeh. Možno ti ho raz porozprávam, i keď mi aj teraz behá mráz po chrbte, keď si na to spomeniem. Už je však neskoro, mačiatko. Stmievajú sa a musíme sa vrátiť na večeru. Zajtra ti poviem viac.

ŠTVRTÁ KAPITOLA

Tak som zase tu. Vstávalo si zavčasu, však? Nemohlo si spať? Spomínam si, že presne takto som sa občas v mladosti cítil – za krásnych jarných rán, ako je toto, keď bolo všade naokolo množstvo vtákov, ktoré som mohol naháňať, a múch, ktoré som mohol lapať. Teraz mi hodiny nestačia na všetky tie šlofiky, ktoré potrebujem počas dňa.

Nemohlo si spať, pretože si sa nemohlo dočkať pokračovania môjho príbehu? Varujem ťa – možno to bude dlho trvať. Pravdepodobne toho budeš mať pred koncom plné zuby a nebudeš sa môcť dočkať, až sa zase budeš hrať vonku na slniečku. To patrí k mladosti!

Tak dobre... kde som to včera skončil? Ach áno – dom Martina a Sarah. Tú prvú noc sa mi u nich spalo dobre. Sarah mi pripravila útulný peleštek v starom Čertíkovom koši, s mäkkou dekou a nejakou chlpatou hračkou od jedného z detí, aby som mal spoločnosť. Ale ty, samozrejme, vieš, ako to chodí, však? Od tej prvej noci som tam až tak často nespál. Bez ohľadu na to, aký je pelech útulný, my mačky rady spávame na rozličných miestach. Najväčšmi som si obľúbil kreslo v obývacej izbe s veľkými zamatovými vankúšmi.

A teraz ti niečo poviem o tých deťoch. Boli to dve malé dievčatká, ktoré sa volali Gaby a Rose. Gaby bola staršia než Rose. Často sa smiala a rýchlo sa pohybovala. Bola zo mňa taká nadšená, až som si myslel, že sa hádam aj ona vyšplhá po závesoch. Rose bola iná – tichá a nie až taká

veselá. Pochopil som prečo. Mala chorú prednú labku. Mala ju obalenú nejakým tvrdým puzdrom, ktoré vyzeralo ako obvaz, aby ňou nehýbala. Okolo krku musela nosiť postroj, ktorý nazývali záves. Bolo mi jej ľúto, tak som ju niekoľko ráz oblizol a obtrel sa jej o nohy. No aj keď sa chvíľku usmievala, akoby sa jej to páčilo, z ničoho nič sa rozplakala a dookola opakovala: „Čertík! Čertík!“ Trápilo ma, že som ju rozrušil. Zahanbene som utiekol preč a schoval som sa pod stoličku.

„Neboj sa, Oliver,“ láskavo povedala Sarah, keď sa ku mne zohla pod stoličku. „Ty za to nemôžeš. Rose je ešte vždy smutná z toho, že prišla o svojho kocúrka.“

Po chvíľke Rose naozaj prestala plakať a všetci traja sme sa pekne hrali s guľôčkou a prázdnu kartónovú škatuľou. Ja viem, určite si myslíš, že som na také veci trochu starý, ale my mačky z hier s kartónovou škatuľou nikdy nevyrastieme. Je to jednoducho ohromne zábavné a nikdy sa toho nenabažím! Kým sme sa hrali, počul som, ako sa Martin v kuchyni ticho baví so Sarah. Zrejme si mysleli, že ich nikto z nás nebude počuť, ale asi zabudli, aký dobrý sluch máme my mačky.

„Dúfam, že sme sa rozhodli správne,“ ustaraným hlasom prehodila Sarah. „Takto neplakala od toho dňa, čo sa to stalo.“

„Potom to zrejme bolo správne rozhodnutie. Potláčala svoje emócie.“

„Ja viem. Odvtedy takmer neprehovorila. Snažím sa s ňou o tej nehode rozprávať, ale ona nechce.“

„V duchu si tieto dve veci spojila. Vybehla na ulicu za Čertíkom...“

„Priznajme si, Martin, že tieto dve veci sú spojené! Lenže ona nedokáže pochopiť, že to nebola jej vina.“

Na chvíľu sa v kuchyni rozhostilo ticho. Bolo počuť len buchot hrncov a cinkot tanierov. Zrejme chystali nedeľný obed. O tomto som niečo vedel po všetkých tých rušných časoch v hostinci a trochu sa mi zacnelo.

„Len dúfam, že Oliver jej zdvihne náladu,“ odrazu pokračovala Sarah. „Celé prázdniny odmietala ísť von a hrať sa s ostatnými deťmi a Gaby nechcela chodiť sama. Takže obe trčali celé dni doma. Som veľmi rada, že zajtra sa zase začína škola. Hádám príde na iné myšlienky.“

„Chúďa, na tú nehodu aj tak nedokáže zabudnúť, kým jej nedajú dolu sadru. A obom dievčatám je za Čertíkom evidentne smutno.“

„Hmmm.“ Počul som, ako si Sarah vzdychla – až z vedľajšej miestnosti. „Včielky by jej zlepšili náladu, vždy medzi ne veľmi rada chodila.“

„Lenže teraz sa nemôžu schádzať, keď komunitné centrum nefunguje.“

„Presne tak. Nevieť, čo s ním bude. A nejde len o včielky. Schádzali sa tam aj vlčatá – skrátka, konali sa tam všetky dedinské akcie! Zázemie tam mal klub seniorov, ženský spolok, škôlka...“

„Máš pravdu. Potrvá dlho, kým bude zase fungovať. Najmä seniorom budú ich stretnutia určite chýbať. A čo rodičia, ktorí chodia do práce? Ako si poradia bez škôlky?“ Odmlčal sa. „A ja som si robil starosti, že sa v hostinci nebudeme môcť schádzať na domino.“

„Typické!“ Sarah sa krátko zasmiala. „Nevieť, ako si s tým všetci poradia, Martin. Ale cítim, že by som sa mala pokúsiť nejako pomôcť. Čo nevidieť budú Vianoce, a ak ne-nájedme iné miesto, všetky akcie sa budú musieť zrušiť. Všetky detské večierky, večere pre seniorov, skrátka všet-

ko! Porozprávam sa so Sovou, vedúcou včielok, a zistím, či nemá nejaký nápad. Tým začnem.“

Potom sa obaja odmlčali. Hoci som si ďalej hovel v škatuli, vykukoval ponad okraj a vyvolával tým u Gaby záchvaty smiechu, jediné, čo som chcel – potom, ako som si toto všetko vypočul –, bolo sedieť Rose v lone a rozveseliť ju. Aj mne bolo ľúto Čertíka a v duchu ma mrazilo pri predstave, čo sa mu asi stalo. Začal som si uvedomovať, že nie som jediný kocúr alebo tvor, ktorý má problémy. Moje dve nové náhradné rodiny mi pomáhali a ja som si želal, aby som im to mohol odplatiť.

Keď som sa na ďalší deň zobudil vo svojom pohodlnom kresle, počul som, ako Gaby rapoce v kuchyni a Sarah hovorí o raňajkách, škatuliach na desiatu a niečom, čo sa nazýva *veci na telocvik*. Popretáhoval som sa a zívól, potom som sa dôkladne poumýval, a kým som vošiel do kuchyne, Sarah poslala deti hore, aby sa pripravili na odchod do školy. S Martinom sa potichu rozprávali. Vravel, že dúfa, že Rose bude v škole v poriadku a že už musí ísť.

„Aha, pozri, kto prišiel na raňajky,“ povedal, keď si všimol, že krúžim okolo prázdnej misky na podlahe. Dva razy som nahlas zamňaukal, aby som mu potvrdil, že by som privítal niečo pod zub. Martin sa rozosmial a zohol sa, aby ma pohladkal. Aj keď som medzičasom dospel k záveru, že sa mi páči, aj tak som pred jeho dotykom uhol. Nemohol som si pomôcť, bol to hlboko zakorenený inštinkt. Cítil som sa preto previnilo, veď Martin ma, koniec koncov, živil, poskytoval mi strechu nad hlavou a ja som nechcel raniť jeho city. A tak som sa mu niekoľko rás obtrel o zadné tlapy, aby som mu to vynahradil.

„To je v poriadku, chlapče. Bude papanica!“ povedal, vytiahol zo skrinky konzervu a otvoril ju. Losos! Z vďačnosti som nahlas priadol a vyhladnuto som sa vrhol na jedlo.

Sarah ma pozorovala. „Budem musieť kúpiť žrádlo pre mačky,“ oznámila Martinovi. „Takéto veci mu nemôžeme dávať.“

To je škoda. Dúfajme, že to žrádlo pre mačky bude chutné!

Keď sa Martin rozlúčil a odišiel do práce, nech to bolo kdekoľvek, Sarah s deťmi sa obliekli a obuli a vydali sa na autobusovú zastávku. Gaby sa sťažovala, že už má deväť a pol a Rose skoro osem rokov a že sú obe dosť veľké na to, aby šli na zastávku samy. Lenže Sarah sa zamračila. „Pst, Gaby. Dnes ráno pôjdem s vami,“ povedala.

Dokonca aj ja so svojím mačacím mozgom som pochopil, že ich chce odprevadiť, pretože Rose je rozrušená a má zlomenú labku. Myslím, že aj Gaby to pochopila, lebo viac nenamietala. Rose od raňajok nepovedala ani slovo. Bola bledá a smutná a zabudla sa so mnou rozlúčiť. Chcel som ísť s nimi, ale Sarah predo mnou zavrela dvere a zavolala, že sa hneď vráti. Našťastie som už zistil, že v kuchynských dverách sú mačacie dvierka kvôli Čertíkovi. Neboli zamknuté, a tak som sa pretiahol von, obišiel som dom a sledoval ich po ulici.

„No toto!“ užasla Gaby, keď si ma všimla. „Mami, neza-blúdi?“

„Myslím, že nie. Predtým býval predsa na tej istej ulici. V hostinci.“

Na tej istej ulici? Nechcelo sa mi tomu veriť. V tom lese som bol totálne zmätený a myslel som si, že som ďaleko od domova, a hoci ma Daniel niesol v batohu len chvíľu, teraz

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.